

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51. De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar. buiten de stad, 8 fr. » Een blad afzonderlijk, 15 centimes. Aankondigingen, 15 centimes per drukregel.

TONGEREN, DEN 4 NOVEMBER.

Indien de kiezers u den 26 oktober de meerderheid geven, dan zullen wij ons terug trekken en u de plaats overlaten met de verzekering van onzen plicht vervuld te hebben.

(Woorden van M. PERREAU in de zitting van den gemeenteraad van den 2° oktober 1875.)

De gekende Dr Stroussberg (de man met wien M. Frère het kontrakt sloot omtrent het Zuiderkasteel) is in failliet, en te St-Petersburg door de politie aangehouden. Het schijnt dat de zaken van dien liberalen bankier verre van in regel zijn. Ziehier daarover eenige bijzonderheden :

DE FAILLIET STROUSSBERG.

« Al de geldmarkten van Duitschland zijn in opschudding, ten gevolge van den onweerproefliken val van doktor Stroussberg, den vermaarden spekulant. Men schat het passief zijner failliet op 17 miljoen florijnen. De kurator heeft de boeken in wanorde en de kassen ledig gevonden. Men hoop echter orde in te houden in het belang van het groot getal werklieden, welke er hun bestaan vinden.

» Men zegt dat Mevr. Stroussberg en hare dochters hare met vorstelijke pracht ingerichte verblijfplaats van Zirow hebben verlaten, ontbloot van alle bestaansmiddelen; haar avoud heeft haar de reiskosten moeten voorschieten. Het rijk domein van Zirow is voor 11 miljoen florijnen met hypotheek beïast.

» Te Berlijn zijn groote nijverheids- en financiële maatschappijen door die ramp wreed getroffen; onder andere de kompanie der ruisische spoorwegen. Groote heeren zoals de hertog van Ratibor en graaf Lehndorf, hebben als borg geteekend voor overgroote sommen. Men verlangt te Berlijn eene likwidatie bij overeenkomst liever dan eene rechterlijke likwidatie. Er wordt gewerkt, om de invrijheid stelling van den vermaarden financieelman te bekomen.

» Rusland is insgelijks door dezelfde ramp getroffen. Ziehier wat wij daarover lezen in een telegram uit Moskou, gedagteekend 26 oktober: De bestuurders der bank van koophandel en leeningen van Moskou, MM. Landau en Polianski, zijn aangehouden. Het bedrag van het te kort is nog niet bepaald; het wordt geschat op 7,000,000 roebels. M. Stroussberg bevond zich gisteren te Moskou, heden wordt hij opgezocht. De beurs was heden kalm. De aktien der bank van koophandel en leeningen van Moskou werden aangeboden aan 20 roebels. Het parket der rechtbank zetelt bestendig in de bureelen der bank.

» Deze ramp heeft eenen schrik verwekt die erge gevolgen kon hebben voor de andere banken der stad. Het beangste publiek stroomde naar de kassen om zijn gestort geld terug te vragen. De bank van het gouvernement heeft echter besloten ter hulp te komen aan die bankhuizen, welke niet in de failliet Stroussberg betrokken zijn. Zoals wij per telegram gemeld hebben heeft de aanhouding van doktor Stroussberg op 25 oktober plaats gehad te Sint-Petersburg, van waar hij door twee politie-agenten naar Moskou is overgebracht. De koophandelsrechtbank van Praag heeft op 28 de failliet verklaard en beslag belegd op al de eigendommen van doktor Stroussberg, welke in Bohemen gelegen zijn.

» Volgens een telegrafisch bericht uit Weenen zou de oorzaak der aanhouding van doktor Stroussberg, terwijl hij in Rusland op reis was, hierin bestaan dat hij veracht werd van bedrieglijke handelingsmen met aangenomen wissels eener russische maatschappij. Er is bij het oostenrijksch gouvernement eene vraag ingediend, opdat het zou tusshenkomsten ten behoeve der 5000 werklieden in de wagonfabriek te Bubua, welke ten gevolge van Stroussberg's bankroet hun werk en hun brood ontnomen zijn.

Bulletijn der vervolging.

Zoo het schijnt zullen aan den Rijksraad verschillende wetten op de processies voorgesteld worden. De tot nu toe gestemde godsdienstige wetten zijn nogtans reeds streng genoeg en veroorzaken treurige feiten. De wijzbischof van Gnesen, Mgr Cybichowski, die de provincie Posen reeds had moeten verlaten, is voor negen maanden in de gevangenis opgesloten. Het misdrijf waaraan hij zich had plichtig gemaakt bestond hierin, dat hij op Witten-Donnerdag de H. Olie had gewijd. De straf van twee maanden gevangenis voor beledigingen jegens M. von Bismark, waartoe de redakteurs der dagbladen Beobachter & Südd. Volkszeitung veroordeeld waren, is nu ook uitgesproken tegen M. Hettner, redakteur der Sulmerzeitung. Zes inwoners van Schaag zijn veroordeeld tot 29 mark boete omdat zij hunnen aardbisschop waren gevolgd, op zijne herderlijke omreis. De procureur noemde dit feit « een stoet, ingericht zonder machtiging. » Verscheidene priesters hebben, op bevel der burgerlijke overheid hunne pastorieën moeten verlaten. De protestanten zelf beginnen te klagen over de droevige uitslagen van den beschavenden strijd.

M. Joseph Gouder de Beauregard van Tongeren is toezichter benoemd in het koninklijk atheneum van Doornik.

Rechterlijke chroniek.

KORREKTIONNEELE RECHTBANK TE LUKK.

AANRANDING DER PROCESSIËN.

Zitting van 29 oktober.

De rechtbank is samengesteld uit: MM. Gilman, voorzitter, Sébille en Lepourk, rechters, M. Delwaide substitut van den procureur des konings bekleedt den zetel van het openbaar ministerie. De zaak wordt in twee deelen gescheiden; in het eerste gedeelte komen 25 beschuldigten voor en 8 in het tweede; drie beschuldigten zijn afwezig.

De erw. heer pastoor Rubens als burgerlijke partij, wordt vertegenwoordigd door Mrs Collinet en Raiken.

Ziehier de namen der beschuldigten: 1. H. Piedbœuf, koolmijnwerker; 2. C. Eyraud, graveerder-drukker; 3. L. Lardinois, bediende; 4. J. Servais, behangersgast; 5. A. Franck, tandmeesters-leerling; 6. J. Willens, zadelmaker; 7. J. Werleman, beampte; 8. A. Defize, komptabel; 9. A. Dechambreux, komptabel; 10. F. Mathelot, hotelhouder; 11. M. Ripa, student, van Luik; 12. A. Ripa, id.; 13. E. Bodart, student, van Fosses; 14. L. Duvelaar Van Camp, student, van Ath; 15. V. Willens, leerling van het Atheneum te Luik; 16. E. De Cuyper, student, van Luik; 17. G. De Kleyer, student, van Habay-la-Vieille; 18. L. Dabonvalerie, student, van Ath; 19. F. Tassel, student, van Dendermonde; 20. G. Duprez, student, van Marcinelle; 21. A. Mestreit, student, van Couvin; 22. J. Thiriat tooneelzanger; 23. Leduc, student, van Chênie; 24. F. Dumont en 25. R. Beaujean, studenten te Luik; 26. Poissinger, drukker-korrekteur; 27. Walterdorff; 28. Alois schoenmaker; 29. Rigaux, koopman; 30. Frans Franck.

Beurtelings ondervraagd zijnde, antwoordden zij allen dat in hunne gedachte de jubileeprocessien, niets anders waren dan uitsluitend politieke beoogtingen. Door te fluiten hebben zij willen protesteeren tegen handelwijzen, welke geen ander uitwysel konden hebben, dan de ongenade van magtige, bevriende mogendheden op ons gouvernement te halen en onze grondwettelijke vrijheden aan de openbare verachting prijs te geven.

Mr RAIKEM geeft lezing, in naam der burgerlijke partij, van beslitselen, strekkende tot het doen veroordeelen der beschuldigten, tot de strafen door de wet bepaald, en elk tot de geheele kosten van schadeloosstelling te betalen aan de burgerlijke partij. De beschuldiging legt de betichte ten laste van, in april 1875, in de straten van Luik, door geweldlieden, wanorden enz., burgers belet te hebben hunnen godsdienst uit te oefenen; de openbare uitoefening van den katholieken godsdienst te hebben belet, verdragd of onderbroken; eenigen der beschuldigten, van door woorden en gebaren in eene openbare godsdienstplechtigheid, voorwerpen en bedienaars van den godsdienst te hebben beledigd in het uitoefenen van hun ambt; — eindelijk, insgelijks voor eenigen, van slagen te hebben toegebracht aan MM. Koch en Francotte.

De getuigen verhalen de feiten der aanranding, welke zij gezien hebben; verscheidene politie-beambten worden gehoord.

« Een dezer laatste zegt, dat hij van zijn onmiddellijken overste bevel had ontvangen (hij handelde ongetwijfeld op bevel van burgemeester Piercot) van de jubileé-processie te laten beledigen door woorden of geluit, en « zich alleen te bepalen de dadelijkheden te bevelgen, het verkeer te handhaven, en de student en de processie VRIJELIJK (!!) te laten manifesteeren. » Hij verklaart tevens dat « M. Ernest Orban er voor protesteerde dat men recht had tot fluiten, en er bijvoegde dat men tegen hem slechts proces-verbaal moest opnemen. »

M. NEUJEAN, advocaat der beschuldigten, houdt er aan het schoon gedrag van Orban te doen in aanmerking nemen! Hier uit blijkt, zegt hij, dat de achtbaarste lieden, bewust waren van het doktrinaire recht tot fluiten.

De politie-commissaris heeft bevestigd dat de leden der processie er toch wel eenigzins uitdaged uitzagen; verder bekeet hij echter dat aan de kaai Cockeril een priester bedreigd werd in het water geworpen te worden en dat hij dezen laatste heeft moeten beschermen.

M. DELIEGE, advocaat, treedt als getuige op en beschuldigt zijnen neef, hem te hebben hooren huilen en fluiten tijdens den doortocht der processie.

M. FRANCOTTE zag den beschuldigde Bodart eenen vuistslag toebrengen in den nek van eenen werkmann, die deel maakte van de processie. M. TABURY heeft gezien dat men den pastoor op den grond wierp.

Al de getuigen ter ontlasting verklaren eenparig dat de geestelijkheid, mannen en vrouwen welke deel maakten van de processie, zich plichtig maakten aan de stoutmoedigste uitdagingen tegenover het vreedzame publiek!! Het getuigen verhoor wordt geëindigd, de rechtbank heft de zitting.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de Novembre est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand-Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte : 25 centimes.

Bericht. — M. BLATON-AUBERT, BRUSSEL, verzoekt de aannemers en eigenaars die muren tegen de vochtigheid te bewaren hebben, hunne bestellingen dadelijk te willen doen. Hij kan geen waarborg geven voor werken uitgevoerd na oktober.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 257 koeien, 14 kalveren, 412 schapen, 156 vette varkens en 930 magere varkens.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Verviers, 1 november: Verleden zaterdag avond is in de wolspinnerij van MM. Lejeune, Gymnasestraat, een geweligen brand ontstaan, in minder dan een uur was gansch dit gebouw door de vlammen vernield. De poortier van dit gesicht en zijne vrouw, woonden in het gebouw, men heeft den ongelukkigen man half vermacht en erg gebrand met het brandende gebouw gehaald; wat zijne vrouw betreft, deze vond men eerst 's anderzats, gansch verkoold tusshen de puinen. De stoffelijke schade belooft ongeveer 50,000 fr.

« Ziehier een nieuw bewijs van den steeds klimmenden vooruitgang der openbare zedelijkheid in de hoofdstad. In de eerste serie van zijn aanstaanden zittijd zal het assisenhof van Brabant zich bezig te houden hebben met niet minder dan elf kriminele feiten, allen te Brussel gepleegd, namelijk: 1 aanslag op de zeden; 2 verkrachtingen; 3 bedriegelijke bankroeten; 5 gekwalificeerde diefstallen en 4 drukpersmisdrijf. Voeg hierbij hetgeen in de tweede serie kan gevonden worden en men zal waarlijk moeten bekennen dat de morale indépendante te Brussel in den bloeiendsten toestand verkeert.

« Onze vrienden uit Brussel schrijven ons, hoe de Vlaamsche katholieke instelling van het DAVIDSFONDS in de hoofdstad met welkomgroeten is bejegend geworden. Een aantal leden lieten zich onmiddellijk inschrijven, en de bijzonderste onderswijsgeestichten der stad wedijverden om er hnnne voornaamste professors te laten deel aan nemen. Met moed dus, Vlaamsche Brusselaars! de taak opgenomen; bij u, in de hoofdstad der Anspach's, op vele plaatsen nog aan den « Aveugle destin » overgelaten, valt er bijzonderlijk veel, oneindig veel goeds te stichten, en ook machtig, schrikkelijk veel kwaad uit te oefenen of tegen te gaan. De hand dus moedig aan het werk, en geen twijfel, of uwe pogingen zullen met den gewenschten uitslag bekroond worden. Zaagt gij uwen « Katholieken Kring » op eenige maanden tot 1200 leden aangroeien, zoo moogt gij ook op de medewerking van alle goede katholieken rekenen om uwe onderneming te helpen schragen.

« Men schrijft uit Brugge, 1 november: Volgens men meldt, heeft M. Boyaval zijn ontslag van burgemeester der stad Brugge aan den koning gezonden.

« Men schrijft uit Dinant: Een persoon die te Givet 500,000 fr. gestolen had, is te Dinant aangehouden.

Sterfgevallen.

Men meldt den dood van den heer Pieter de Baets, katholieke vertegenwoordiger van Gent. De kiezers van het arrondissement Gent zullen binnen de veertig dagen vergaderd worden om in zijne vervanging te voorzien.

De heer Firmin Rogier, oud gezant van België te Parijs, broeder van den heer Charles Rogier, en schoonvader van den gewezen minister den heer Julius Vanderstichelen, is te Brussel in den ouderdom van 84 jaar overleden.

BUITENLAND.

Nederland.

Vier jaren geleden stierf te Groningen eene oude dame, welke men geloofde in bezit te zijn van eene zekere som in openbare fondsen. Hare erfgenen vonden echter de weerden niet welke zij meenden te zullen erven en weldra dachten zij dat zij zich bedrogen hadden, toen zij geloofden dat gemelde dame eene zekere fortun bezat. Onlangs werd een lessenaar, voortkomende uit 't sterfhuis, aan eenen schrijnwerker verkocht. Deze onderzocht zorgvuldig het oud meubel en ontdekte eene geheime lade, waarin zich openbare fondsen bevonden voor eene weerde van 20,000 gulden.

Frankrijk.

Een dagblad van Havre meldt het volgende: Dezer dagen rond 9 1/2 ure 's morgens hoorde men in O. L. Vrouwe kerk te Havre een dof gerucht gelijk aan de losbranding van een stuk graf geschut in de verte. Gelijkijdig sloeg de deur van

den toren met een onweerstaanbaar geweld toe en kreten van schrik weergalmden in den toren.

De inwoners der rue Saint-Jacques liepen in groote menigte naar de kerk ten einde te vernemen wat er gebeurde was. Dit werd hun duidelijk zoo haast zij binnen den toren kwamen. Op den grond lagen verbrijzelde balken, waartusschen men de groote klok bemerkte die meer den 5000 kilos weegt en onlangs gedoopt was onder de namen Julie-Isabelle. Het was dat zware stuk brons dat gevallen was, van eene hoogte van twaalf meters, terwijl de werklieden bezig waren het omhoog in den toren te hijschen.

Dit ongeval dat de ergste gevolgen had kunnen hebben istoe te schrijven aan het breken van eenen haak en een der balken, welke boven in den toren lagen en waaraan de klok hing. In haven val heeft de klok twee zware dwarsbalken waarop zij voor de ophijtsching had gerust, letterlijk doorgesneden. De klok is echter nauwelijks een weinig beschadigd, en men denkt niet dat de klank er gevoelig zal door geleden hebben. Twee werklieden, welke op het oogenblik van den val beneden aan 't werk waren, bevonden zich juist op eene plaats waar het zware voorwerp hun niet kon bereiken, anders waren zij verpletterd. Onmiddellijk werd de ophijtsching hervat en ditmaal werd de klok zonder ongeval op de voor haar bestemde plaats gehangen.

Van den 25 oktober wordt aan den Messenger du Midi geschreven: Het jachtongeval, gebeurd in het domein van Soustre, op het grondgebied van Mantady, is een der ongelukkigste dergene welke men iederen dag te vernemen heeft. De ongelukkige André Capou heeft eene bliksemnelle dood gevonden op 't oogenblik dat hij achter een kranpelsbosch gezeten, op loer zat. Hij werd ontdekt door Frans Pradel, landbouwer van de hoeve van Soustre; deze, welke eenen jager gebukt zag zitten, zegde hem: « Wees niet bang, ik ben de boschwachter niet. »

Verwondert geen antwoord op die vriendelijke waarschuwing te ontvangen, raakte hij Capou aan en zag dat hij dood was. De ongelukkige was niet van houding veranderd. Het hoofd een weinig voorover gebogen, was onder den hoed bedekt met eenen zakdoek, welke het gelaat bedekte. De rechterhand had de houding bewaard, die zij moest hebben toen zij het geweer omlakende; de wijsvinger uitgestrekt, de andere vingers gepluofd. De rechterknie raakte den grond, het linkerbeen was opgeheven. Het geladen geweer lag zonder pantoefje naast hem.

Capou werd in de linkerzijde getroffen. De lading kon maar van ongeveer 10 meters gelost zijn. Na de lijkschouwing selde men vast dat Capou sedert tien dagen dood was. Van het gelaat bleef geen spoor meer over. De ongelukkige woonde alleen te Colombiers, en was dikwijls lang afwezig, wat zijne verdwijning zoolang bekend deed blijven. Dezer laatste dagen geloofde men dat hij naar het gebergte was gaan jagen. Capou droeg altijd al het geld dat hij bezat in den zak en men vond hier 204 francs in.

Spanje.

Het Carlistisch comiteit te Londen heeft de volgende berichten ontvangen uit Estella :

Generaal Perula won een zeer belangrijke overwinning op de Alfonsisten nabij Lumbier. De vijand met 50 bataillons infanterie, drie regimenten ruitery en 36 kanons, viel tegen den middag de Carlistische positien aan, maar werd met groot verlies op heel de linie teruggeslagen. De Carlistische troepen welke in het gevecht kwamen waren het 1^e, 5^e, 4^e, 9^e en 10^e bataillon Navarra, met 8 kanons en 2 eskadrons ruitery.

De Alfonsisten werden geheel verslagen met achterlating van eene groote hoeveelheid wapens, munitien en gevangenen. Het verlies des vijands aan dooden was zeer aanzienlijk. De vijandelijke kanons losten meer dan 3000 kanonkogels.

De Carlisten vielen den vijand met de bajonet aan, en achtervolgden dezen tot 7 uren 's avonds in de richting van Sanguesa.

Rusland.

De kleine stad Widge, welke meest door Joden wordt bewoond, is door een verschrikkelijken brand beproefd. Meer dan 200 huizen zijn ten gronde afgebrand en meer dan 5000 personen bevinden zich zonder schuilplaats. Eene groote synagoog en vijf scholen zijn insgelijks door het vuur vernield en men heeft den dood van verscheidene personen te betreuren.

Amerika.

Onder de zeldzaamheden, die op de tentoonstelling te Philadelphia zullen te bezichtigen zijn, zal ook behooren een mantel van vederen van een der halfwitte koningen van een eiland in Oceanië. Naar men zegt, zou die mantel het werk zijn van inlandse kunstenaars, die zeer behendig zijn in het verzamelen en sorteeren van vederen, ten einde er mozaïken van te vormen, die door verscheidenheid van kleuren en luister uitmunten.